

Poszukiwacze skarbów / Kto ty jesteś?

Inspiracje dla osób prowadzących zajęcia warsztatowe

Dziś staniecie się poszukiwaczami skarbów. Do odkrycia jest jedyny, неповtarzalny i najcenniejszy skarb na ziemi. Może Was to zdziwi, ale jest on bardzo blisko każdego z Was. Jeśli jesteście na to gotowi/e, przygotujcie się do niezwykłej wyprawy. Przyda Wam się kilka niezbędnych rzeczy.

Narzędzia poszukiwaczy/ek skarbów:

- czas – ok. 2 h (→ Jeśli jest więcej czasu lub jest możliwość rozłożenia zajęć na dwa spotkania, wtedy można skorzystać z książek dodatkowych).
- dobry nastrój, otwartość, uważność
- rozmowa – pozwoli nam wzajemnie się zrozumieć. Dlatego w trakcie i po przeczytaniu książek porozmawiamy o ich treści i o stawianych tam pytaniach i tezach, aby dowiedzieć się, czy to, co usłyszeliście jest Wam bliskie, czy dalekie i jak Wy się z tym macie?
- blok techniczny, papier kolorowy, folia aluminiowa, papiery do scrap bookingu, nożyczki, klej, różne tekstylia i elementy dekoracyjne o różnej fakturze, barwie, wielkości, długie patyczki lub wykałaczki, flamastry, kredki / farby i pędzle
- projektor, telefon z aplikacją do obserwacji nieba i gwiazd
- poduszki/ maty
- muzyka do relaksacji

- **książki** (zachęcam do rozmowy o tożsamości w oparciu o to, co mądrego i wartościowego stworzyli inni, może to być książka – polecam, ale też film, animacja, obraz, rzeźba, spektakl).

„Tutaj jesteśmy. Wskazówki dla mieszkańca planety Ziemia” Oliver Jeffers

Z niezwykłą trafnością i subtelnym poczuciem humoru Oliver Jeffers stworzył krótki przewodnik po naszej planecie. Rysował go z myślą o swoim synu, jednak zawarte w nim myśli są na tyle uniwersalne, że bez problemu przemówią do dzieci i ich rodziców na całym świecie.

Jeffers opisuje właściwości fizyczne samej planety (pagórkowata, płaska, mokra), oferuje spojrzenie na nią z dystansu (jest naprawdę wielka) oraz opisuje życie wewnętrzne jej mieszkańców (w końcu pod pewnymi względami wszyscy jesteśmy tacy sami).

Autor chce przekazać uniwersalny system wartości, u którego podstaw stoją uprzejmość i tolerancja.

„Pięknie się różnimy”, Turner Tracey (dodatkowo)

Książka ta uczy, na czym polega niepełnosprawność fizyczna i intelektualna, pomaga też zwalczać szkodliwe stereotypy, m.in. dotyczące ról społecznych czy podziałów na „chłopięce” i „dziewczęce”. Uświadamia, że rodziną można być na wiele sposobów – ważne, by czuć się kochanym i otoczonym opieką.

„Dziewczyny” / „Chłopaki”, Lauren Ace, Jenny Lovie (dodatkowo)

Sara, Laura, Alicja i Lila poznały się pod jabłonią, gdzie zasadziły nasiona przyjaźni, która przetrwa całe życie. Wraz z upływem mijających lat dziewczynki staną się kobietami. Krótka historia o przyjaźni, wspólnym dorastaniu, dzieleniu radości i trosk.

„Kto ty jesteś?”, Joanna Olech, Edgar Bąk (do wyboru)

Książka „Kto ty jesteś?” odpowiada na pytanie, co to znaczy być patriotą we współczesnym świecie. Okazuje się, że dzisiejsi młodzi ludzie nie muszą poświęcać życia, by zyskać to miano. Ich miłość do ojczyzny wyraża się bowiem w codziennych, prostych sprawach.

„Jaki znak twój?”, Michał Rusinek (do wyboru)

O polskości, ojczyźnie, wolności każdy może mówić własnym głosem.

A co gdybyśmy zadali sobie dobrze znane pytania i spróbowali odpowiedzieć na nie na nowo?

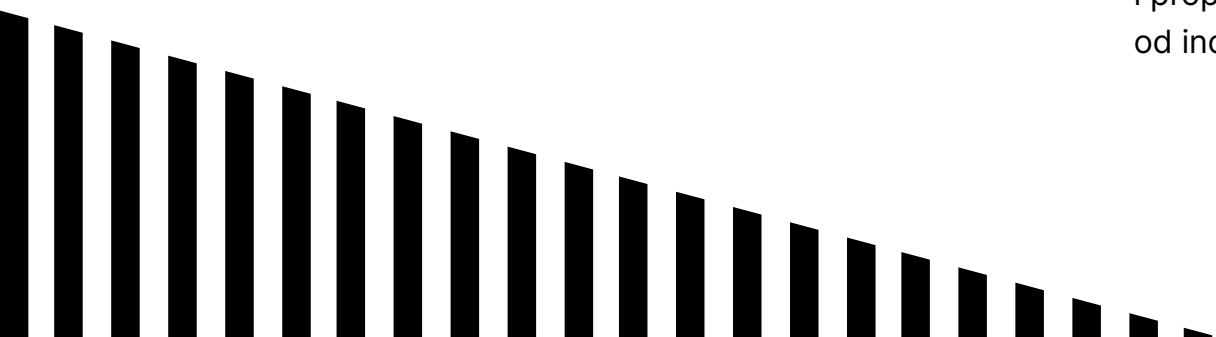
„Kto ty jesteś?”, „Jaki znak twój?” – od ponad 100 lat słyszeliśmy wciąż te same odpowiedzi. Książka Michała i Joanny Rusinków wywraca do góry nogami dawny kanon małego patrioty i sprawia, że wielkie słowa stają się bliskie i zrozumiałe.

Dziecięce wierszyki łatwo zapadają w pamięć.

Łatwiej je też cytować niż Konstytucję, a często zawierają te same prawdy, tylko zapisane w inny sposób.

„Jesteś kimś wyjątkowym. Relaksacje dla dzieci”, Martyna Broda

Jak pomóc dzieciom wyciszyć się wieczorem, przed snem lub w ciągu dnia, po szczególnie emocjonujących zajęciach? Co może pomóc złagodzić napięcie i stres, wywołać uśmiech i błogie zadowolenie? Jesteś kimś wyjątkowym to zbiór pięknie zilustrowanych historii umożliwiających dzieciom wejście w stan głębokiego relaksu, wraz z instrukcją przeprowadzania relaksacji i propozycjami ich modyfikacji w zależności od indywidualnych potrzeb.

1. Lecimy w kosmos

Improwizacja ruchowa zabierze Was w kosmos.

Symbolicznie załóżcie na siebie skafander i kask i rozpocznijcie odliczanie... 10, 9, 8, 7 ...0 – START!

Podskoczcie, a następnie wylądujcie bezpiecznie na ziemi i w wygodnej, swobodnej pozycji patrzcie w górę (przyda się poducha pod głowę).

Jeśli są możliwości sprzętowe, możecie zaciemnić pomieszczenie i włączyć kosmiczny obraz na projektorze połączonym z aplikacją do obserwowania nieba i gwiazd np. Star Walk 2.

Wyobraźcie sobie, że lądujecie w Kosmosie, na wybranej planecie lub na księżycu. Wtedy sięgacie po książkę.

Z niecodziennej perspektywy rozmawiacie o tym, kim w ogóle jesteście jako istoty żywe. Porozmawiajcie o Waszej obserwacji świata, o relacji ziemi z kosmosem, o roli człowieka we wszechświecie.

„Tutaj jesteście.
Wskazówki dla mieszkańca planety Ziemia”
Oliver Jeffers

Wróćcie na ziemię. Zdejmijcie ubiór kosmonauty. Poczujcie z powrotem twardą ziemię pod nogami. Usiądźcie na krzesłach, pufach.

2. Pięknie się różnimy

Kto tak, jak ja lubi... / nie lubi... jest... nie jest...

Zabawą, w której siedzicie w kole na krzesłach, jedna osoba jest w środku i mówi np. „Kto tak jak ja lubi jeść lody... albo jest brunetką?” Wtedy wstają wszystkie osoby, które też to lubią lub takie są, muszą zmienić miejsce, a na środku ląduje kolejna osoba, której nie udało się usiąść. Dzięki tej zabawie dowiadujecie się jacy jesteście, co Was łączy, a co różni.

Sięgacie po kolejną książkę:

„Pięknie się różnimy”, Turner Tracey

Po zabawie sięgacie po jeszcze jedną książkę, która podsumowuje rozpoczęty temat różnorodności.

„Dziewczyny” / „Chłopaki”, Lauren Ace, Jenny Lovie

i zastanawiacie się nad relacjami.

3. Mozaika wartości

Kiedy już zobaczycie jak się różnicie, co Was łączy, a co dzieli, wtedy warto, byście zastanowili się kim jesteście?

W tym pomogą Wam dwie książki:

„Kto ty jesteś?”, Michał Rusinek
„Jaki znak twój?”, Joanna Olech, Edgar Bąk

Każdy ma takie chwile, w których zastanawia się, kim jest? Odpowiedź bywa często zależna od tego, ile mamy lat, gdzie jesteśmy, co nas otacza, jakie mamy w sobie emocje... Niektórzy pozostają na długo z tą odpowiedzią, inni dopytują siebie ponownie za jakiś czas, bywają też i tacy, którzy nigdy się nad tym nie zastanawiali. To kim jesteśmy to nasza tożsamość. Jest ona jak serce, każdy ją ma, ale czy każdy umie się w nią wsłuchać? Zapraszam Was do wsłuchania się w siebie i poszukania odpowiedzi na pytanie: kim jesteście?

Przykładowe pytania do rozmowy:

Czym dla Was jest bycie sobą?

Co to znaczy tożsamość?

Czym dla Was jest patriotyzm? Co to znaczy być patriotą/patriotką?

Co dla Was jest ważne i z czym się utożsamiacie?

Po rozmowach postarajcie się poskładać myśli w całość i spróbować stworzyć obraz siebie. Proponuję mozaikę, jako technikę artystyczną, którą będziecie pracować, ponieważ świetnie obrazuje różnorodność. Przypomina świat, w którym wiele różnych elementów tworzy jeden spójny, mający swoje znaczenie obraz.

Stwórzcie własne transparenty, na których umieścicie bliskie Wam symbole, które mówią o Was. Zastanówcie się nad kolorem, fakturą, wielkością – wszystko ma znaczenie.

Powieście transparenty, niech inni je zobaczą, poobserwują. Porozmawiajcie o tym, co w nich jest.

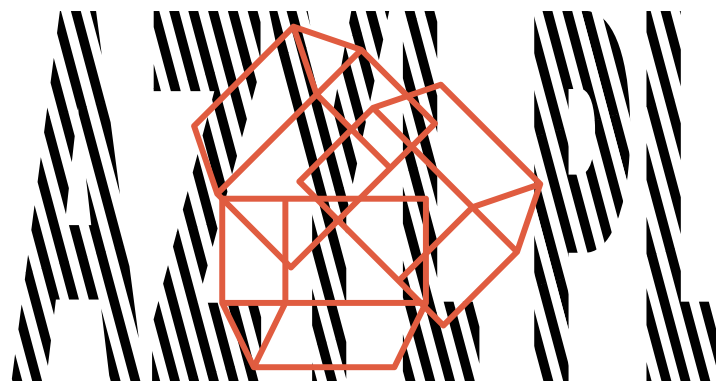
Na koniec połóżcie się ponownie na podłodze. Zamknijcie oczy. Muzyka i kolejna książka zabiorą Was w dalszą podróż i pozwolą poczuć, że naprawdę odkryliście skarb.

„Jesteś kimś wyjątkowym. Relaksacje dla dzieci”,
Martyna Broda

Autorka:

Alina Januszczyk - Prezeska Fundacji Beetle, na co dzień pracuje jako specjalista ds. edukacji w Domu Słów. Zajmuje się szeroko rozumianą literaturą, organizuje m.in. „Podwórko wyobraźni” w przestrzeni publicznej, podczas którego prezentowane są dawne książki dla dzieci. Organizatorka dziewięciu edycji Festiwalu literackiego „Miasto Poezji” (m.in. opracowuje program Małego Miasta Poezji, którego odbiorcami są dzieci). Koordynatorka i organizatorka Akademii Opowieści, Pracowni Książki Nieobojętnej z Iwoną Chmielewską czy programu Drzewo Opowieści uczącego dzieci sztuki opowiadania. Na co dzień zajmuje się prowadzeniem i organizacją warsztatów edukacyjnych dla dzieci w oparciu o książki społecznie zaangażowane. Autorka projektu Otwarta Szkoła – przemian estetyczno-funkcjonalnych w publicznych szkołach. Twórczyni Festiwalu ALFABET o literaturze i rozwoju dla dzieci. W roku 2017 nominowana do nagrody IBBY za upowszechnianie czytelnictwa.

Zadanie jest realizowane w ramach konkursu regrantingowego projektu "I am European: Historie i fakty o migracjach na XXI wiek" finansowanego ze środków Unii Europejskiej. Centrum Edukacji Obywatelskiej pełni funkcję organizacji partnerskiej konsorcjum realizującego projekt oraz organizatora konkursu w Polsce. Tekst wyraża wyłącznie poglądy autorów i autorek i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Unii Europejskiej ani Centrum Edukacji Obywatelskiej.